

6

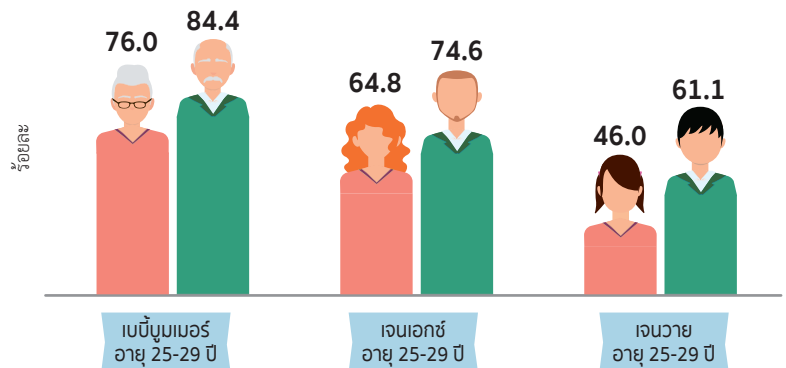
การสร้างครอบครัว

ร้อยละ 70-80 ของเบบี้บูมเมอร์แต่งงานก่อนอายุ 30 ปี เจนเอกซ์และเจนวายมีแนวโน้มการแต่งงานที่อายุมากขึ้น

ทัศนคติที่เปลี่ยนไปของเจนเอกซ์และเจนวายคือ ไม่อยากมีลูก หรือ คู่ที่แต่งงานแล้วก็มีลูกน้อยลง เมื่อเปรียบเทียบกับคนรุ่นก่อน ดังนั้นการส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญ

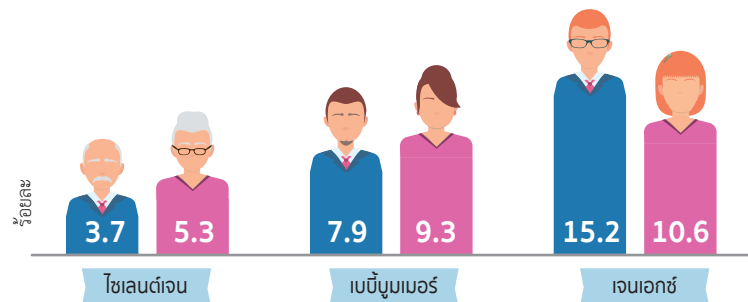
หากย้อนกลับไปในช่วงกว่าครึ่งศตวรรษคนรุ่นก่อนส่วนใหญ่แต่งงานเมื่ออายุยังไม่ถึง 30 ปี ครอบครัวมีลูกจำนวนมาก อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ เมื่อสังคมเปลี่ยนไป การยอมรับบทบาทและโอกาสทางสังคมของผู้หญิงมีเพิ่มขึ้นโดยลำดับ ผู้หญิงทำงานนอกบ้านและมีบทบาททางสังคมมากขึ้น อายุเฉลี่ยแรกสมรสเลื่อนขึ้นเจนเอกซ์เลื่อนอายุการแต่งงานช้าลงเมื่อเปรียบเทียบกับไซเลนต์เจนและเบบี้บูมเมอร์ (รุ่นพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย) เช่นเดียวกันกับเจนวาย เมื่อผลการสำรวจความคิดเห็นที่จะแต่งงานของเจนวายอายุระหว่าง 15-24 ปี ผู้ชายและผู้หญิงคิดจะแต่งงานเมื่ออายุ 29 ปี และ 28 ปี ตามลำดับ

คนอายุ 25-29 ปีที่แต่งงานแล้ว

ที่มา: สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2513, 2533, 2553, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

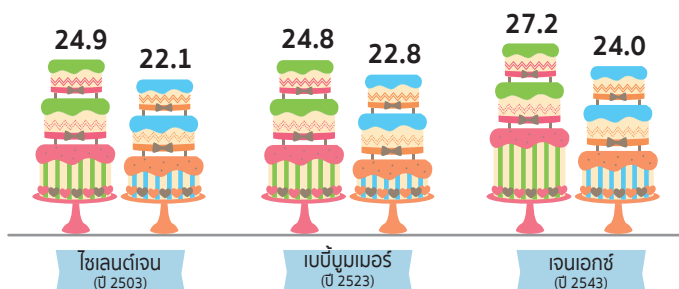
อัตราการครองโสดของคนอายุ 40-44 ปี เพิ่มขึ้นในเจนเอกซ์และเจนวาย

ที่มา: สำมะโนประชากรและเคหะ ปี 2523, 2543, 2553, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เจนเอกซ์มีแนวโน้มแต่งงานช้าลงเมื่อเปรียบเทียบกับไซเลนต์เจนและเบบี้บูมเมอร์ (รุ่นพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย)

อายุเฉลี่ยแรกสมรส (ปี)

หมายเหตุ: ไซเลนต์เจน คำนวณที่อายุ 18-35 ปี
เบบี้บูมเมอร์ คำนวณที่อายุ 20-37 ปี
และเจนเอกซ์ คำนวณที่อายุ 19-39 ปี

ที่มา: สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2503, 2523, 2543, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

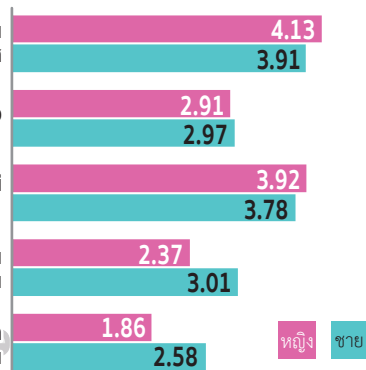
หมายเหตุ: สำรวจผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 1,608 คน ทั่วประเทศ
ที่มา: พิมลพรรณ อิศรภักดี, 2557

แม้ว่าเจนาวยจะเลื่อนอายุการแต่งงาน แต่ก็ยังคงให้ความสำคัญกับรูปแบบการแต่งงานที่ควรมีการจัดงานแต่งงานและจดทะเบียนสมรสมากกว่าที่จะใช้ชีวิตคู่ในรูปแบบใหม่ คือ อยู่กินกันก่อนแล้วค่อยตัดสินใจแต่งงาน หรืออยู่กินกันโดยไม่มีการจัดงานแต่งงาน ในด้านการมีลูกเพื่อให้ครอบครัวมีความสุขสมบูรณ์ ในครอบครัวรุ่นหลังมีลูกน้อยลงเรื่อยๆ จากที่คนรุ่นก่อนมีลูก 5 คนโดยเฉลี่ย ลดลงเป็น 3 คน และแนวโน้มเหลือเพียงลูกคนเดียวก็มีความเป็นไปได้สูง เหตุผลสำคัญที่ผู้หญิงเจนาวยไม่ต้องการมีลูกคือ ต้องการใช้ชีวิต

อิสระสูงถึงร้อยละ 36 ขณะที่ผู้ชายเจนาวยร้อยละ 24 กังวลว่าสังคมปัจจุบันมีปัญหามาก ไม่ต้องการให้ลูกต้องเผชิญกับปัญหาสังคมต่างๆ

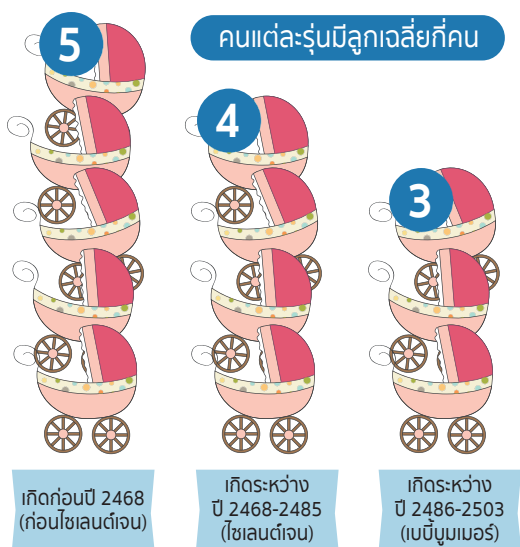

การให้ความสำคัญของรูปแบบการแต่งงานของเจนาวย

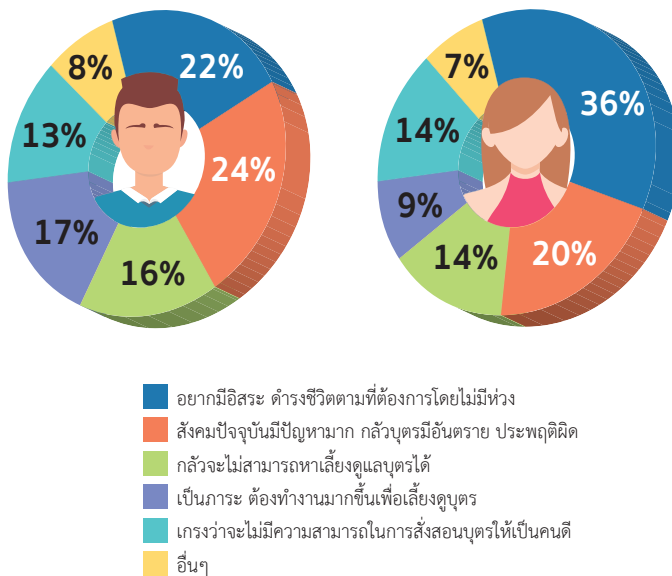
คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 5 คะแนน

ที่มา: พิมพ์พรรณ อิศรภักดี, 2557

ที่มา: จำนวนจากสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เหตุผลของคนเจนาวยที่ไม่ต้องการมีลูก

ภาวะการแต่งงานช้าลงของคนหนุ่มสาว หรืออยู่เป็นครอบครัวแล้วแต่ไม่ตัดสินใจมีลูก หรือครองโสดถาวร ตลอดจนรูปแบบการสร้างครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปในคนเจเนอเรชันต่างๆ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังนั้นโจทย์ที่สำคัญของประเทศไทยคือ จะทำอย่างไรให้การเกิดน้อยของคนรุ่นปัจจุบันทุกการเกิดเป็น “การเกิดที่มีคุณภาพ”

